

borg, ogsaa af anden Grund. Ja, det skal være sagt uden Forkløjnelse for nogen, der tales jo her i Landet i Bladene og andre Steder vidt og bredt om det gamle Kronborg, som er Nationens Eje, og som skal værnes og skærmes paa en værdig Maade, men jeg tør dristig gaa ud fra, at det er de færreste af dem, der taler derom, der kender de virkelige Forhold. Og derfor kunde jeg ønske, at det kommende Udvalg vilde aflægge et Besøg paa Stedet, saa er jeg ikke i fjerneste Tvivl om, at man vil erkende, at der meget vel kan rummes en Bataillon i Kronborgs Udenværker, uden at dette i nogen Maade vil genere Omgivelserne. Det er nemlig ikke sandt, hvad man har sagt baade i Tale og Skrift, at de Bygninger, som er rejst i Kronborgs Udenværker, skæmmer Slottet, Kronborg Slotsbygning kan ikke skæmmes af selv meget høje Huse. Det ved alle de, der kender til det og færdes der daglig. Jeg tænker ikke paa de smaa nødvendige Skure, der findes i Omgivelserne, de ses ikke undtagen af dem, der kommer der af de Grunde, hvoraf man nu en Gang kommer den Slags Steder.

Af en Kundgørelse for Hæren fra Søndag har jeg faaet en sikker Forvisning om, at nu kniber det for Helsingør Garnison, nu skal den fjernes, og det har jeg ogsaa paa anden Maade faaet at vide. Jeg vil da sige, at det vil blive en Katastrophe for Helsingør; det vil være et Indgreb i denne Bys Næring, det vil være at skære en af dens Livstraade bort, og den har desværre ikke saa mange i Forvejen. Det er jo en By, som i højere Grad end nogen anden By i Landet er blevet misbrugt. Jeg tænker her først og fremmest paa Øresundstoldens Ophævelse — ja, det kan jo denne Regering ikke gøre for. Dernæst er dens Garnison Gang paa Gang blevet beskaaret ned til det Minimum, hvorpaa den for Tiden befinder sig, nemlig 1 Bataillon, der jo ogsaa er blevet mindre — heldigvis, rent militært set —, og Kornetskolon. Det er ikke meget, men nu skal vi altsaa ogsaa miste det, og derfor er det, jeg gerne vil lægge et godt Ord ind for Byen. Den taaler ikke at miste ret meget, og jeg ser ikke noget, der kan give den Ækvivalent for det, den mister. Det har heller ikke været helt uden Bekostning for Byen at have Militær. Man har maattet bygge et Sygehus og skaffe Eksercerpladser og Skydebaner, og dette maatte jo ogsaa fremtidig opretholdes, hvis det, hvad jeg har en Formodning om, er Hensigten at lade Byen beholde Kornetskolon. Hvis det er Hen-

sigten, at der ikke skal blive andet tilbage paa Kronborg, ser jeg imidlertid ikke, at det vil være af stor Interesse for Helsingør By, og saa vilde jeg næsten hellere have, at man ogsaa tog Kornetskolon bort. Jeg kan maaske med en lille Omskrivning sige, at skal Fanden tage Faarene, kan han gerne tage Bukkene med. Det har ingen Interesse for Helsingør By at beholde ca. 75 Mand og for deres Skyld opretholde kostbare Eksercerpladsarealer, Skydebaner, Garnisonssygehus o. s. v.

Der er en Ting til, jeg gerne vil gøre opmærksom paa. Nu vil man jo have Kronborg Slot evakueret, men har man gjort sig klart, hvad dette vil koste? Det er saa let sagt, naar man ikke kender til Forholdene, at Kronborg Slot skal rømmes; men hvad tror man, det vil koste? Man kan jo ikke lade Kronborg Slot og dets Omgivelser saadan uden videre blive staaende, den Dag den sidste Soldat marcherer ud gennem Kronborgs Port. Det skal bevogtes af Hensyn til Brandfare, det skal rengøres, der skal være Opsyn dermed, og jeg henleder Opmærksomheden paa, at Terrænet omfatter, saa vidt jeg erindrer, 56 Tdr. Land med Volde og Grave, Volde, som skal slaas for Græs om Sommeren og beskæres, Gange, som skal afstikkes, Kloakker, der skal renses, Gader, der skal fejes, Bygninger, der skal tilses daglig o. s. v. Ja, det vil blive et kostbart Apparat at sætte i Scene, men naturligvis, det har Landet vel Raad til. Jeg gør altsaa opmærksom paa, at det vil ikke blive nogen billig Historie at rømme Kronborg for Militæret, og jeg vil da slutte med at henstille til det kommende Udvalg, at Spørgsmaalet bliver nøje overvejet, og at Udvalget vil aflægge et Besøg paa Kronborg for at se, hvordan Forholdene i Virkeligheden er, og at man, hvis der ikke er absolut tvingende Grunde til, at en af Helsingørs Livstraade skal overskæres, lader Byen beholde den lille Rest, den endnu har tilbage af sin Garnison.

I. A. Hansen: Paa Foranledning af Ønsker fra anden Side skal jeg senere tillade mig at stille Forslag om Nedsættelse af Udvalg. Vi fra vor Side ønsker denne Sag hurtigt behandlet, men vil selvfølgelig ikke modsætte os en kort Udvalgsbehandling. Under denne vil den lange Række af Krav om Anvendelse af Militæretablissementer, Kaserner, Lejre, Øvelsespladser, Sygehuse o. s. v. kunne blive taget under Overvejelse. Jeg skal derfor ikke komme nærmere ind paa alle disse Ting her, saa